

tudi več, saj je to za našo družbo in po za slovensko prosveto.

Prerezal si je vrat včeraj dopoldne izvoščik Josip Ušaj, star nekaj nad 30 let, zapustivši ženo in 1 otroka. Izvršil je to na poti proti Soškemu mostu; pripeljali so ga v bolnišnico, kjer je umrl. Pravijo, da se mu je mešalo.

Ušaj si je prerezal vrat v brivnici Tomaževi v ulici proti Soškemu mostu, ko ni bilo nobenega v brivnici. Našel ga je hitro na učence, ki je poklical pomoč.

Trgovsko - obrbne in gospodarske vesti.

Zavarovalnica proti nezgodam.

(I. Rollett.)

(Dalje.)

Tu hočem še naslikati, kako se obtebejajo posamezne tovarne, in kako je to, da jimbu močnemu obteževanju imajo ti zavodi edarle izgubo.

Poleg birokratske sestave zavodov je sistem, na katerem so postavljeni avstrijski strodi, glavni vzročitelj neuspehov in deficita; s temi rečmi vsprejeto tečejo še velike zivice.

Naši zavodi se morajo držati premijskega sistema, in sicer že izkazani slučajji nezgod se rirajo ter primerno odškodujejo in iz odškodovalnih svot se določijo številke nevarnosti. Ker pa se mora vsaka izplačana premija kapitalizirati, se izvrši nabiranje kapitala. Zvršiti se mora le na troške industrije. Pomen se ne išče nevarnostne številke na temelju nezgod kaknega zavoda, marveč ta številka rezultira iz nezgod vseh zavodov skupaj. Deficit zavodov sloni torej 1) na premijskem sistemu; 2) na tem, da se zmeče vse zavode a eno nevarnostno eruiranje, kar je jako zivlčno; 3) na birokratičnem temelju zavodov in slednjic na malem interesiranju delavcev a zavodu.

Nevarnostne številke se jemljejo od prej, a so odločilne za prihodajost. Ako se obtebejoča svota deli s stotim delom skupne negodne svote, se dobi omenjeno številko, ki a predstavlja le netto-nevarnostno številko. Ker se pa mora zavod upravljati, treba še pridatkov k tako dobljeni številki. Ta plus a netto-nevarnostni številki da brutto-nevarnostno številko, po kateri se obtebejuje industrijo. Te pridanke se dobi, ako se pomnoži netto-nevarnostno številko s 1,13 ter se doda tako dobljeni številki še 0,07.

Zgled: Neka žaga je imela v preteklem letu 2 slučajja nezgod, za kar bi imel avod plačati na leto 360 K. Letna mezdana svota te žage je odmerjena na 7800 K; torej brutto nevarnostna številka $360 \times \frac{7800}{100} \times 1,13 = 5,27$. Ker imajo avstrijski zavodi 2 nevarnostnih razredov in dva podrazreda A & B, bi gorenja nevarnostna številka 5,27 padla v XI. razred, ker v tem razredu navadna nevarnostna številka 5,18 pride najbližje a žagi določeni nevarnostni številki. Uvrstitev v XI. razred je torej dognana in od te številke se žaga ne more premakniti skozi več let (zdi se mi, da vsakih 5 let se obnovljajo nevarnostne številke.)

(Dalje v prih. številki.)

Čevljarska razstava. — V Mirnu se zaključili čevljarski strokovni tečaj z razstavo vseh v njem izvršenih del v nedeljo dne 10. t. m. ob 10 uri. Priporočamo, da naj si to razstavo nako ogleda, ki se zanima za razvoj cvelečev čevljarske obrti v Mirnu. Naprej do poslovne strokovne organizacije!

Tečaj za krojače je otvoril v Gradežu zavod za pospeševanje obrti. Poučuje g. M. Kunz iz Ljubljane.

Razstava knjig in trgovine s knjigami. — V kratkem se otvori v Parizu razstava, ki pože razvija razvoj knjig kakor tudi trgovine s knjigami.

Reforma hišnega davka. — Finančni minister Korytovski je obljubil deputaciji zveze vseh društev hišnih posestnikov, da predloži takoj po rešitvi nagodbe parlamentu načrt za reformo hišnega davka.

Tele z dvema glavama. Nekemu kmetu na Tirolskem je vrgla krava tele z dvema glavama. Živalica je slabotna, a bo živel. Iz tilnika se razvijata dve glavi, kojih vsaka sprejema hrano. Ušesi ima samo dve, oči pa štiri, notranji dve imata menda slabši vid in bodeta s časoma najbrže popoluoma oslabei.

Voljska pomoč ob irgatvi. — Na južnem Tirolskem se je vsled deževja zakasnila trgateg

in skrajn čas je, da se izvrši. Ker je težko dobiti delavcev, odredilo so oblasti, da bodo pomagali vojaki. Pri nekem posestniku v Mecu Lombardi dela v vinogradu 25 cesarskih lovcev.

Politični pregled.

Postanska zbornica. — Finančni minister je predložil svoj ekspozé, ki podaja suhe številke in nič drugega. Grof Kolowrat je umaknil svoj nujni predlog, na kar je pričela razprava o Steinerjevem predlogu glede zvišanja oficirskih plač. K predlogu je govorilo več poslancev. Predlog je bil sprejet, s čemur se je zvišala „gaža“ prostakom za 5 vinarjev. Nemški radikalec Mühlwert je bil toliko nesramen, da je proglašil nenemške govore v odseku za nesramnost. Nastalo je veliko ogorčenje ter se ostro protestiralo od strani raznih slovenskih poslancev proti temu. Seja zopet jutri.

Mladučski klub je sklenil v seji 6. t. m. delovati nato, da ostane dr. Foft trgovinski minister. Agrarci naj se zadovolje s češkim ministrom-rojakom; Pacak bi odstopil, ako hoče priti Prašek na njegovo mesto. Češki agrarci pa zahtevajo za se portfelj poljedelskega ministra. Nemci se upirajo temu, da bi postal Prašek poljedelski minister. Ministerski predsednik namerava demisionirati, ako ne uredi teh rečij v kratkem.

Hrvatski sabor bo sklican najbrže začetkom decembra t. l.

Razne vesti.

Tirolski deželni zbor bo razpuščen sredi tekočega meseca.

Shod „Narodne delavske organizacije“ pri Sr. Ivanu v Trstu. — Navzočih je bilo okoli 800 ljudi. Predsednik dr. Josip Mandić je govoril o programu narodne delavske organizacije in polemiziral s socialno demokracijo. Priglasil se je za besedo svetolovanski kaplan g. Čok, ki je rekel, da čestita dr. Mandiću na njegovih izvajanjih posebno, kar se tiče navedb proti socialni demokraciji. Izjavil je, da se popolnoma strinja z govorom dr. Mandića, da pa konstatira, da je predsednik v svojem govoru popolnoma prezrl versko vprašanje. Prosil je za to, naj mu predsednik precizira stališče N. D. O. nasproti verskemu vprašanju. Tov. predsednik mu je odgovoril, da N. D. O. ne zavzema v verskem vprašanju nikakega stališča. Po njegovem mnenju spada vera v cerkev, nikakor pa ne na politične shode. N. D. O. prepušča svojim članom, naj dajajo izraza svojim verskim čutstvom polastnem prepričanju, in se ne čuti opravičeno, da bi se utikala v to njihovo versko prepričanje. S tem je že rečeno, da se N. D. O. neče pečati z verskimi stvarmi; ima pa tudi preveč spoštovanja do religije, da bi ke daj nastopila proti njej. N. D. O. je gospodarstvena organizacija, ista ni liberalna in tudi ni in neče biti niti klerikalna. Enkrat za vselej bodi povedano: Pod nobeno ceno se ne bo D. N. O. nikoli dajala izkoriščati v osebne in strankarske namene. T. J. a k li č je v ostrih besedah dokazal zle posledice od g. Čoka priporočane politike, sklicevaje se na razna dejstva. Omenil je eklatanten slučaj g. kapelana Hreščaka, ki je ob neki priliki v Marijini družbi nedoletnim delavskim deklkam stavil na srce, naj agitirajo proti N. D. O. Govornik je zaključil, da meramo pustiti na stran vsako razpravljanje o veri in koncentrirati svoje sile v prid gospodarski in narodni emancipaciji našega delavstva. Občinstvo je izvajanja predsednika in podpredsednika spremljalo z burnim aplavzom in dokazalo, da se popolnoma strinja z njenimi nazori.

Zopet se je oglašil za besedo g. kapelan Čok, ki je skušal pobijati predgovornika. Repliciral mu je dr. Mandić. — Tudi tov. Ivan Krizmančič je toplo odsvetoval, naj se ne spuščamo v bratomorni boj radi verskega vprašanja. — Ko se tu oglasi tretjič k besedi g. kapelan Čok, je bila masa že tako razburjena, da ga ni hotela več poslušati in g. Čok ni mogel priti do besede. Po končnem pozdravu predsednikovem je bil med splošnim navdušenjem zaključen shod.

V morje je skočila v Trstu neka okoli 18 let stara punica, oblečena črno z belim klubkom. Sodi se, da bi bila ta 17-letna Katarina Šarko iz Bovca, ki je prišla te dni v Trst, kjer je obiskala tudi svojo sestro Marijo, ki služi v hotelu de la Ville. Pozneje je ni nihče več videl. Baje je prišla v Trst na

lašč zato, da izvrši samomor. Trupla še niso našli. — Marija Šarko je bila radi tega tako žalostna, da je pila Hoffmanov spirit, ali so jo rešili. Vzrok, zakaj bi bila skočila Katarina v morje, je baje nesrečna ljubezen v Gorici!

Trojčka je porodila v Barkovljah žena delavca Pavla Cabana. Vsi trije novorojenčki so ostali pri življeju.

Papež in modernisti. — Iz Rima javljajo: Papež je izdal dekret na škofo vsega sveta, v katerem jim ukazuje, naj smatrajo duhovnike, ki so pristaši modernistiške struje, kakor da stoje izven cerkve, ter naj proti njim postopajo z vso strogostjo.

Tretji kongres jugoslovanskih knjižavnikov in časnikarjev se bo vršil prihodnje leto v Ljubljani meseca julija povodom 400-letnice Primoža Trubarja.

Belgija brez kralja. — Belgijski kralj biva malo v svojem kraljestvu. Sedaj se zopet čuje o njem, da pojde na jug ter da se vrne v Bruselj šele v začetku poletja prihodnje leto.

Društvo svobodnomislelnih slovenskih akademikov „Sava“ na Dunaju naznanja, da se je odbor za zimski tečaj 1907./08. sestavil sledeče: predsednik: iur. Mate Suhač; podpredsednik: phil. Evgen Vavken; tajnik: iur. V. F. Jelenc; blagajnik: iur. Drag. Vrečko, knjižničar: iur. Ciril Pavlin, arhivar: tech. Franc Debeve, gospodar: iur. Franc Steinbauer, namestnika: iur. Viktor Durini, vet. Anton Gok; pregledniki: phil. Franc Stopar, phil. Franc Knaflič, phil. Rado Pavlič. V legitimacijski odsek so izvoljeni: načelnik: phil. Vavken, tajnik: iur. Ludevik Muha, blagajnik: vet. Adalbert Večaj.

Požar na postaji južne železnice v Trstu. — V torek v jutro okoli 5. uri in pol so bili gasilci obveščeni, da je nastal požar na postaji južne železnice. Gasilci so šli takoj tja

s tremi brigadicami. Gorel je pa vagon bombaža. V vagonu je bilo 58 bal bombaža, vrednih 9000 kron. Po dve uri trajajočem delu so gasilci pogasili ogenj. Ker je pihala burja, je bila nevarnost, da se ogenj razširi, posebno ker je v bližini mnogo lesa.

Predpisi za časnikarje v novi duml. — Po novih predpisih za seje dume bo časnikarjem prepovedan vstop v kuloarje in direktno občevanje s poslanci. Vsak list dobi vstopnico s posebnim dovoljenjem više tiskovne uprave.

Slovensko akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju bo imelo svoj II. redni občni zbor dne 9. t. m. ob 1/28. zv. v restavraciji: „Zum grünen Tor“ (VIII. Lerchenfelderstrasse).

Zopet umazana afera v Berolinu. — 6. novembra je pričela obravnava o tožbi kneza Bülowa proti Adolfu Brandu, ki je tudi Bülowa obdolžil nenravnih dejanj. Bülow je bil zaslišan za pričo, bolnega kneza Filipa Eulenburga, ki je bil tudi zaslišan za pričo, sta morala dva moža nesti v dvorano.

Književnost.

Koledar družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za prestopno leto 1908. Izdalo in založilo vodstvo. Tisk „Narodne tiskarne“ v Ljubljani. Cena K 1.30 v. — Koledar prinaša poleg navadnega gradiva za koledar tudi oddelek zabavi in pouku z raznovrstnim zanimivim berilom in dobro zadeto silko bivšega družbenega prvomestnika, msgr. Tomo Zupana. Koledar najtopleje priporočamo, ker je dober koledar in ker gre dobiček v prid naši potrebnim šolskim družbi.

Iz najvišje točke presojeno je

Ceres

jedilna mast za praženje pečenje in kuhanje najboljša.

Ta mast ni le cenejša od drugih, nego tudi izdatnejša. — Ako se vzame 15—20% manj, kakor se navadno jemlje masla in masti in jedila so okusna.

„Globus“

edina mejnarodna, postavno dovoljena agencija za potovanje v Trstu oblastveno potrjena.

Sedež: Trst, Via Nicolò Macchiavelli 4.

Le-ta je edina agencija, ki ne zlorablja izselnika in lahko postreže z najnižjimi cenami na brzih parobrodih vsem onim, ki se obrnejo naravnost

do nje.

Prihodnje dni se otvori

v Gorici, Corso G. Verdi 32

**velikansko trgovino
manufakturnega blaga.**

Najnovejše zimsko blago se bode prodajalo po zelo nizkih cenah.

Se priporoča z odličnim spoštovanjem

Anton Bohinski.

Razglas.

Naznanja se, da bode letos letni semenj sv. Martina

v nedeljo 10. novembra 1907.

ŽUPANSTVO KOMEN

dné 3. novembra 1907.

Župan: S. Volčič.

Išče se uradnika

za trgovsko hišo v Dalmaciji

zmožnega hrvaščine, italijanščine in nemščine v govoru in pisavi.

Oglasiti se je pri tvrdki **Anton Pečenko.**

Kožuhovne ovratnike

(boa)

v največji izberi — po čudovito nizkih cenah

Raznovrstne pletenine za zimo

Jaegerperilo i. t. d.,

naj si v lastno korist ogleda vsakdo pred nakupom v trgovini

J. ZORNIK — Gorica, Gosposka ulica št. 10.

Cene brez vsake konkurence! — Kakovost blaga najboljša!
Solidna postrežba! — Cene stalne!

Poprava in komisijska zaloga dvokoles

Waffenrad z dveletnim
in Bayal z enoletnim jamstvom

pri

Batjelu

v Gorici, Via Duomo št. 3.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

Na novo otvorjen

Restaurant „Central“

na tekališču Jos. Verdi št. 32

v hiši „Centralne posojilnice“.

Na novo prirejen restavrant s 6 velikimi jedilnimi sobami ter velikim salonom za ples, veselice, itd. Lepo pokrito in kurjeno kegljišče pripravno za klube.

Izborna kuhinja. Različna vina I. vrste. Pivo iz najboljših tovarn; pristno Pilsensko, Dreherjevo itd.

Zmerne cene in dobra postrežba.

Za obilen obisk se toplo priporoča

Pavel Hönsch, restavrant.

Ahaa!

Belgijski, francoski in normandijski veliki domači zajci 8—10 mesecev stari, 3—6 kg težki od K 7.— višje; lotrinski 8—16 mes., 4—5 kg težki od K 5.— višje; plavi dunajski veliki kunci od K 4.— višje. Skoro novi šivalni stroji K 15.—; Kolesa za gospode in dame skoro nova od K 20.— višje. Stroje za čiščenje, jedilnega orodja od K 10.— višje; Schwabov univerzalni stroj za čiščenje jedil. orodja K 50.—; aparat za elektriziranje od od K 5.— višje; električne naprave za luč katero si vsakdo lahko sam postavi od K 16.— višje; električne zvonce za samoupeljavo od K 5.— višje; mizni ventilatorji od K 5.— višje razpošilja garantirano na vse kraje po pošti in po železnici
Schwab, Dunaj, Wiedner Hauptstrasse 127.
Cenik zastoj. Vprašalnim smoni je priložiti znamko.

Odlikovana pekarija in sladničarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Komisijsko in agencijsko podjetje

Josip Rován

Gorica, Stolni trg (Piazza del Duomo št. 9.)

Zastopstvo in zaloga valjčnega mlina W. Jochmanu iz Bjedovščine. Velika zaloga izbornih pšeničnih mok, zdroba in otrobov ter dobro znane domače tvrdke.

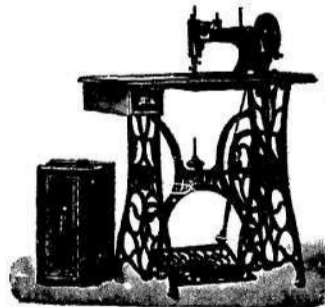
Zastopstvo in zaloga slovečin ilirskih testenin prve kranjske tovarne Znidarič & Valenčič, Ilirska-Bistrica.

Zaloga in prodaja kristalnega ledu iz prve goriške tvornice A. Tanner.

Zastopstvo. Kraljevo pooblaščen Zagrebške delniške tvornice likerjev in sadnih destilatov. Špecialiteta „Pelinkovac“ pristna slivovka, borovička i. t. d.

Blago razpošilja se franko vse železniške postaje. Ceniki poštnine prosto. Točna in poštna postrežba po zmernih cenah.

Pfaffovi šivalni stroji

so res najboljši za rodbinsko rabo, kakor na pr. za šivanje, krpanje in umetno vezenje. — Neprekosljivi za obrtne namene, šivajo naprej in obratno, tiho in mirno brez vsakega ropota. Jamčiva do 10 let.

Glavna zaloga in zastopstvo

SAUNIG & DEKLEVA V GORICI

Magistratna ulica št. 1.

Imava v zalogi tudi šivalne stroje raznih drugih vrst in tovarn.

Cene zmerne, pogoji ugodni.

Slavno občinstvo je caprošeno, da pred nabavo šivalnega stroja zahteva cenik, kateri se pošlje zastoj in franko.

Steckenpferd-

liljino mlečnato milo

Bergmanna & Komp. v Draždanah in v Tišni ob Labi je in ostane — glasom vsak dan novodošlih priznanj — najboljšo medicinalno milo proti pegam; ono ohrani kožo nežno, mehko in rožnato.

Na prodaj po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah. — Cena 80 vin. za komad.